

Offentlig försvarare har, trots att hans klient som häktad hade ålagts restriktioner, förmedlat ett budskap från denne till målsäganden. Varning tilldelad.

HÖGSTA DOMSTOLEN
K 14

INKOM: 2021-01-20
MÅLNR: Ö 5090-20
AKTBIL: 23

Advokaten A förordnades den 1 augusti 2002 till offentlig försvarare för X. X häktades den 2 augusti 2002 av L-stads tingsrätt såsom på sannolika skäl misstänkt för misshandel och grov kvinnofridskränkning av sin hustru. I häktningsbeslutet meddelade rätten tillstånd till att X:s kontakter med omvärlden fick inskränkas. I beslut samma dag av åklagarmyndigheten om restriktioner förbehölls prövning för besök och telefonsamtal. I skälen för beslutet angavs att "den misstänkte inte bör ges tillfälle att kontakta målsäganden i avsikt att förmå henne att ändra sin berättelse och lämna för den misstänkte fördelaktiga uppgifter". I dom den 6 september 2002 dömdes X för grov kvinnofridskränkning till fängelse ett år och förpliktades att utge skadestånd till hustrun.

I en av kammaråklagare Y upprättad promemoria den 26 augusti 2002 som av åklagarkammaren i L-stad för kännedom och eventuell åtgärd översänts till Advokatsamfundet anføres bland annat följande. Den 14 augusti 2002 meddelade A Y per telefon att han hade för avsikt att ta kontakt med målsäganden X:s hustru. Anledningen härtill var enligt A att X framställt ett sådant önskemål. Y påtalade att en sådan kontakt vore mycket olämplig eftersom X hade restriktioner. Den 15 augusti 2002 meddelade målsäganden till en kriminalinspektör att A hade besökt henne i hemmet. Vid besöket hade A framfört att X inte skulle göra henne illa om han försattes på fri fot. Målsäganden var mycket upprörd över besöket.

A har i yttrande anfört följande. "Jag träffade X första gången i polisarresten den 1 augusti 2002. Han beskrev att han upplevde frihetsberövandet traumatiskt. Situationen förvärrades av hans hjärtproblem. Han förnekade alla anklagelser om misshandel av hustrun, Z, men förklarade samtidigt att han högaktade henne. I syfte att få mig att förstå deras säregna livssituation begärde han att jag snarast skulle bilda mig ett personligt intryck av hans hustru och deras hem. Jag invände att alla kontakter med hustrun vore olämpliga innan hon genomgått erforderliga polisförhör. X häktades den 2 augusti och belades med restriktioner. Polisförhör hölls med Z den 1 och 9 augusti, i närvaro av turkisktalande tolk. Jag fick sedan veta att ytterligare förhör med henne inte planerades. Åtal skulle vara väckt senast den 16 augusti. Två dagar dessförinnan samtalade jag med kammaråklagare Y, som meddelade att hon troligen skulle begära anstånd med åtals väckande, eftersom förhör behövde hållas även med personer i periferin som eventuellt hört Z tala om att maken misshandlade henne. Dessutom nämnde åklagaren att den person som anmält X för misshandel, en stödjande kvinnlig bekant till Z, skulle resa bort under lång tid; varför åklagaren tänkte begära telefonförhör med henne vid huvudförhandlingen.

Efter telefonsamtal med tingsrättsdomaren och X meddelade jag åklagaren och tingsrätten att X motsatte sig anstånd med åtals väckande och inte godtog att vittnet hördes per telefon. Jag meddelade även åklagaren att jag nu ämnade göra ett kort besök hos Z i hennes bostad, på klientens upprepade begäran. Åklagaren opponerade sig häremot och vi förde en diskussion om saken. Jag framhöll att det var angeläget för mitt förberedande av målet att en kontakt togs nu, medan åklagaren inte alls tyckte att det fanns anledning för mig att sammanträffa med Z före huvudförhandlingen. Något annat argument mot detta anförde inte åklagaren. Då jag ogillade åklagarens argument, förklarade jag att jag inte längre kunde avvakta med besöket.

Samma kväll besökte jag Z under ca fem minuter i bostaden. Besöket gav ett tydligt intryck av Z:s bristfälliga språkförmåga och i övrigt ett intryck av en särpräglad personlighet. Dessutom fick jag en bild av ett pedantiskt välskött och minutiöst inrett hem. Z frågade hur X mådde och jag svarade att han inte mådde så bra. Jag framförde en hälsning från X att hon inte skulle vara rädd för honom när han släpptes ut. Inget anmärkningsvärt passerade under vårt samtal. Z berättade att ett målsägandebiträde hade förordnats för henne men att hon tyvärr ännu inte träffat biträdet som befann sig utomlands.

Omhäkningsförhandling hölls den 16 augusti och i anslutning därtill upptog tingsrätten vittnesförhör utom huvudförhandling, efter det att försvaret motsatt sig telefonförhör av vittnet. Vid förhöret visade sig mina intryck från besöket hos Z mycket värdefulla. De gav grund för att noga med det norskfödda vittnet kunna penetrera de kommunikationsproblem som måste ha förelegat mellan henne och Z. Det framkom att kommunikationsproblemen utgjorde en mycket väsentlig aspekt av målets problematik. Utan intryck från besöket hade denna insikt kommit betydligt senare och försvårat försvararbetet.

Sammanfattningsvis bedömer jag att hembesöket varit till fördel för försvaret av klienten. Åtgärden bidrog också till att lugna klienten och befrämjade en förtrolig klientrelation. Vad jag uttalade vid besöket kan knappast anses ligga utanför det tillbörliga. Åklagarens mening att jag inte skulle få träffa målsäganden före huvudförhandlingen var inte respektabel.”

Nämnden gör följande bedömning.

Mot A:s beslut att ta kontakt med målsäganden kan ingen annan kritik riktas än att han före besöket hos henne borde ha tagit reda på om ett målsägandebiträde hade förordnats. Om detta hade varit fallet borde han ha berett biträdet tillfälle att närvara vid sammanträffandet.

Vid besöket har emellertid A, trots att hans klient som häktad hade ålagts restriktioner, förmedlat ett budskap från denne till målsäganden. Härigenom har han allvarligt åsidosatt sina plikter som advokat.

På grund härav tilldelar nämnden A varning jämlikt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.